Ч. 193 Четвер 28 серпня (9 вересня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Ческе віче в Празї і социялїстична демонстрация. — З гостини царя у Варшаві. — Справи турецко-грецкі).

В недїлю перед полуднем відбуло ся в Празї в староміскім ратуши ческе віче повітів і міст під проводом бурмістра Праги дра Подлипного. На початку зборів ухвалено вислати телєґраму з вірнопідданьчою заявою до Є. В. Цїсаря. Відтак розвинула ся широка дискусия над национальними відносинами в Чехах, в Мораві і на Шлезку. В розправах взяли участь також посли Герольд і Жачек. Принято вкінци однодушно резолюцию, котра витає з вдоволенем язикові розпорядженя і жадає такого самого язикового розпорядженя для Шлезка, висказує представителям ческого народу в законодатних тілах довіріє, осуджує поступоване всїх нїмецких опозицийних сторонництв, п. Міністрови судівництва закидує сторонниче підпиранє нїмецкого елєменту, зазначує з обуренєм поробощене ческих меншостий Нїмцями, а вкінци робить правительству докори, що не повнить свого обовязку супротив ческих меншостий. Резолюция взиває крім того всї круги ческого населеня без виїмки, щоби займили ся долею тих меншостий. Резолюция підносить вкінци з радостию охоту всїх ческих сторонництв до спільного дїланя і заявляє, що остаточною цїлию ческої проґрами єсть окрема ческа корона в австрийскій державі.

В часї розправ заявив пос. Герольд, що не подїляє погляду, немов би в борбі з Нїмцями можна ожидати в близькій будучині мирного порозуміня. Лише на основі рівноуправненя можливе таке порозумінє. Бесїдник взяв ся до борби з напруженем всїх сил, аж до остаточного осягненя бажань ческого народа, аж до хвилї, коли корона сьв. Вячеслава не спічне знов на скрани Короля.

В тім самім дни відбула ся в Празї від давна заповідана і приготовлювана социялїстична демонстрация. В демонстрациї взяло участь 15.000 осіб. Товпа перетягала улицями без співів і криків аж до площі Короля, де розійшла ся, підносячи оклики: „Na zdar!“ — Около 100 демонстрантів, котрі співаючи розпочали похід в рядах, розігнала полїция. Аж дві години по социялїстичній демонстрациї перейшли Соколи з прапорами через площу сьв. Вячеслава. Впрочім цїлий той день перминув в Празї спокійно. Власти не мали нїякої причини до інтервенциї.

З гостини царскої пари у Варшаві підносять польскі часописи сердечність, з якою пращало єї населенє міста і слова признаня висказані царем до маркґр. Вельопольского. Царя і царицю, що їхали в отвертім повозї без військової дружини, пращано невмовкаючими окликами „Най жиє!“ Цар дякував з більшою свободою і вічливостию як при в'їздї, а цариця кланяла ся заєдно на всї сторони.

О годинї 9-ій заїхала царска пара з дїтьми і цїлим двором перед зелїзничий дворець. При входї до ваґону обернув ся цар до маркґрафа Вельопольского, подав єму руку і відозвав ся до него, що цар і цариця вивозять з Варшави як найприємнїйші враження, віривчи вповні в запевненя вірности і привязаня династичного, висказані при принятю комітету для збираня жертв на засноване добродїйної інституциї ім. царя Николая II у Варшаві. Вкінци сказав до него: „До побаченя в Спалї“, а кланяючись на всї сторони додав: „Пращаю вас, панове, і ще раз дякую“. Цариця приймала від пань, що творили шпалїр до ваґона, китицї цьвітів.

Гостину царя в Варшаві обговорює переважна часть праси российскої в прихильнім дусї для Поляків. „Міровиє Отґолоски“ пишуть: Добрі чувства полишують добрі слїди в атмосфері суспільній і державній. Росияни і Поляки бороли ся з собою якось по славяньски, без племенної ненависти, для котрої межи ними нема місця. „Новости“ знов так виражають ся: Забуте квестиї буває часами єї розвязкою. Росия витає XX вік взаїмною приязнию замешкуючих єї племен і забутєм спорів. „Юридична часопись“ надїє ся, що кн. Імеретиньский улекшить зближенє через улучшенє і одностайність законів, котрі в Королївстві польскім у всїх галузях перестарїли ся.

З Атен доносять, що королївским розказом розпущено резервістів з р. 1885 на необмежений час. Дневники жалують ся, що переговори о мир так довго тягнуть ся, і кажуть, що Греция не буде в станї заплатити вїякого відшкодованя воєнного, коли переговори ще довше потревають. — Як довідують ся лондоньскі дневники з Царгороду, дістала российска амбасада в Лондонї на поновну просьбу султана інструкцию, щоби всїми силами старала ся наклонити анґлїйске правительство до залишеня опору в справі переговорів о мир. Заходи ті мали віднести добрий успіх. Після вістий з того самого жерела мав султан уложити ся просто з царем, що Туреччина не буде нїколи уживати свого впливу в середущій Азиї против Росиї, а за те цар буде попирати права Туреччини в Европі. — В Царгородї, як доносять, мають бути раді з того, що Крентцї заявили готовість приняти автономію;

2)

О вівцях і вівчари.*

(Оповіданє з польского — Авг. Вільконьского).

(Дальше).

Випивши кави з цикориєю, вийшов я перед ворота, щоби помовити з тими людьми, котрі прибули до вівчаря по лїкарску поміч і несподійно стрітив я навіщеного тяжкою недугою поета, знаного з благородних чувств і великих своїх нещасть.

— Щож ти тут робиш? — спитав я єго тремтячим голосом.

— Я приїхав з моїм недужим братом; оба глядаємо помочи у вівчаря, бо у докторів не найшли єї.

— Деж твій брат?

— Лежить в ліжку під 2-им числом.

— Чи позволить відвідати себе.

— Певне, буде єму мило.

Я перевів дві години під 2-м числом. Брат поета оповідав менї, що був вже перед чотирма тижднями у вівчаря, що він відгадав єго недугу цїлковито і що єму вже трохи поміг.

— Бідна та поміч — погадав я — коли так нужденно виглядаєш. — Який же то чоловік той вівчар? Чи він удає ученого, чи справдї має яку науку?

— Не має нїякої науки; то просто пастух без крихти оглади в мові і в поведеню своїм.

— Якже він міг відгадати твою недугу і якже міг щонебудь помочи?

Недужий здвигнув раменами і помовчавши хвильку сказав:

— Пізнав хоробу і трохи менї поміг.

Говорив то до мене чоловік дуже розумний, але чоловік, котрого в цьвітї віку навістила найтяжша недуга, отже під впливом розпуки і надії, чоловік, для котрого віра в надприродність ставала полекшою моральною, а тимсамим хвилево і фізичною, чоловік, котрий покладав би і у мнї віру лїкарску, колиб лиш я схотїв єго лїчити. Менї страшно жаль стало обох братів і я охотно продовжив би їх житє найбільшим посьвяченєм, бо оба належать до найблагороднїйших людий. Жалоба поета, що ждуть на вівчаря вже другий день, обурила мене на ново і я зараз вислав умисного післанця до того нїби-лїкаря, щоби скоро приїздив, коли не хоче виставити ся на прикрі докори.

Тимчасом розійшла ся серед ждучим народом вість, що вівчар вже вийшов з дому і що незадовго надїйде; приїхав якийсь запухлий панок, що був у вівчаря в єго мешканю і впевняв, що говорив з вівчарем та що пан вівчар обіцяв приїхати за годину. Приїхав пан секретар пана вівчаря і заявив, що пан доктор вийшов на польоване і як лиш убє кілька птиць, певно прийде. Пан секретар пана вівчаря від'їхав до близького місточка, ми чули вистріли по лїсї, отже пан вівчар не міг бути далеко від нас; — повернули післанцї, доносять, що вівчар убив три птички і що надійде незадовго; шинкар господар подаючи гостям рахунки впевняв їх, що лише що не видко пана доктора; вернули баби з лїса, з призбираним зїлєм і кляли ся, що бачили пана вівчаря; приїхав хлоп з фіркою галузя і сказав, що пан вівчар убив четвертого пташка; я вже роздумував чи не було би добре виправити єму шкіру, як лиш покаже ся, коли нараз крикнуло кільканайцять людий: Іде, іде!

Зголоднїлий яструб хочби не знать як довго ждав на добич, не кинув би ся нїколи з такою скоростию на добачену пташину; кіт, що цїлу ніч чатує, не скочить так лакомо на показуючу ся з нори мишку, як скоро скочили до вівчаря дожидаючі єго хорі і калїки, нїчим радість побиваючої ся любки, коли дорогий єї серцю суджений по війнї повній небезпечностий появить ся несподївано перед єї заплаканими очима; нїчим покваплість бідного жидика, коли по найдовших сьвятах лучить ся для него перша нагода торговлї — в порівнаню з радостию, яку оказав на вид вівчаря нарід, віруючий в єго лїкарску силу.

З перевішеною на рамени рушницею ішов поволи, недбало і поглядаючи байдужним оком на численні товпи, що забігали єму дорогу з усїх сторін; навіть найлекшим поклоном голови не відповів на многі поклони витаючих єго осіб.

На моє питанє, чому так довго полював, кинув гнївний погляд і сказав: „Та де я полю-

наслідком того і Порта готова приспішити зорґанізоване тої автономії. — З Парижа знов доносять, що адмірали не дадуть Кретенцям урядової відповіди на їх заяву з тої причини, що то не законний сойм кретийский заявив ся за автономією, а революцийний комітет. Що-до усуненя турецкого войска з Крети, то не можна єго надіяти ся скорійше, аж поки не буде утворена на острові нова полїция і поки не буде заіменований ґенеральний ґубернатор.

Новинки.

Львів дня 8-го вересня 1897.

— Єго ціс. і кор. Високість Найдост. Архикнязь Райнер прибув передвчера курьерским поїздом з Перемишля до Ярослава і заїхавши до готелю, приймав зараз у себе команданта корпусу ґен. Гальґочого, ґенералїцию, ц. к. старосту Авг. Щуровского, духовеньство та бурмістра міста. Вчера рано відбула ся інспекция оборони краєвої і великі вправи цїлої дивизиї піхоти. По вправах наступив обід, на котрий крім войскових одержав запросини місцевий староста. О год. 5-ій по пол. від'їхав Найдост. Архикнязь до Кракова.

— За здоровлє Єго Ем. Кардинала-Митрополита устроїли в четвер дня 2-го вересня с. р. громадяни Журова, рогатинского повіта, з власною почину богослуженє, в котрім взяло участь поважне число парохіян. Богослуженє відправив місцевий парох о. Ів. Созаньский.

— Ректорат полїтехніки у Львові оголосив проґраму викладів на рік 1897/8-ий і подав статистику з минувшого року шкільного. В остатнім (лїтнім) 1897-ім півроцї шкільнім було студентів: на видїлї інжинериї 217, на видїлї будівництва сухопутного 34, на видїлї будови машин 76, на видїлї технїчної хемії 38, разом 365. Після краю уродженя було студентів: з Галичини 289, з Королівства польского і з Росиї 63, з Угорщини і Семигороду 4, із Шлеска 2, а з Чехії, Познанщини, Франциї, Італії, Туреччини і Румунії по 1. Після народности було: Поляків 341, Русинів 21, инших народностий 3. Жидів було 34.

— Услівя принятя до школи ветеринариї у Львові. На основі рескрипту Міністерства просьвіти з дня 28 марта с. р. можуть бути приняті до школи ветеринариї у Львові на перший рік в шкільнім роцї 1897/8 ученики з окінченою VII клясою ґімназияльною або реальною. В слїдуючім 1898/9 роцї будуть могли записувати ся на I-ий рік лише ті кандидати, котрі викажуть ся сьвідоцтвом зрілости з ґімназиї або школи реальної. З шкільним роком 1897/8 входить в житє новий плян наук, потверджений рішенєм міністерства просьвіти з дня 31 грудня 1896 р., т. є. від тої пори буде обовязувати чотиро-лїтний курс. — Вписи розпічнуть ся з днем 1 жовтня с. р. і будуть продовжати ся до 8-го жовтня. При вписї треба предложити жадане шкільне сьвідоцтво і метрику родженя. Кандидати, що в минувшім роцї не учащали до нїякої публичної школи, мають предложити ще й сьвідоцтво моральности.

— Львівский університет. Сьвіжо видана проґрама викладів подає слїдуючі статистичні дані львівского університету: Академічний сенат складають на зимовий піврік 1897/8 року: проф. др. Антін Реман ректор; о. др. Йосиф Комарницкий проректор; о. др. Клим. Сарницкий, др. Володислав Охенковский, др. Людвик Рідіґер і др. Ісидор Шараневич декани; кс. др. Йосиф Більчевский, др. Ґустав Рошковский, др. Генрик Кадий і др. Оскар Фабіян яко продекани; вкінци: кс. др. Ян Фіялек, др. Ернест Тіль, др. Антін Глюзиньский і др. Людвик Цвіклиньский яко делеґати видїлів. Секретарем і нотарем є др. прав Маркилій Хляйтач. Ново відкритий видїл лїкарский буде числити в сїм шкільнім роцї під проводом декана дра Людвика Рідіґера 8 звичайних професорів а то (крім дра Рідіґера) дрів Кадиого, Глюзиньского, Пруса, Обржута, Немиловича, Соберанського і Бека, надзвичайного професора дра Шимоновича і доцентів дрів Вера і Зембицкого. Заведенем описної анатомії завідує проф. др. Кадий, ґістольоґічно-ембріольоґічним др. Шимонович, фізиольоґічним др. Бек, заведенем лїкарскої хемиї, др. Немилович, досьвідної фармакольоґії і фармакоґнозиї др. Соберанський, загальної і досьвідної патольоґії др. Прус, патольоґічно-анатомічним др. Обржут, хірурґічною клїнікою др. Рідіґер а клїнікою внутрішних недуг др. Глюзиньский. На правничім видїлї ново-габілїтований доцент др. Алойсий Вінярж заповів виклади п. т. „Польске маєткове супружеске право в середних віках". — На львівский університет вчащало в лїтнім півроцї 1896/7-ім 431 Русинів, 1072 Поляків, 7 Нїмців, 1 Італїянець і 2 Болгар. Після обряду було слухачів: греко-кат. 451, римо-кат. 725, вірмен 10, євангел. 12, жидів 315. Разом було 1513 слухачів; з того 1394 звичайних. Богословія слухало 285 (Русинів 215, Поляків 70); прав 1012 (194 греко-кат. 546 римо-кат., 8 вірмен., 11 євангел., 253 жидів), медицини 106 (21 греко кат., 53 римо-кат., 1 євангел. і 31 жидів); фільософії 110 (21 греко-кат., 57 римо-кат., 1 вірм. і 31 жидів). На 37 надзвичайних слухачів фільософічного видїлу було 37 фармацевтів.

— Під колесами поїзду. Дня 29-го серпня в ночи поїзд товаровий з Кракова до Львова переїхав на просторони межи Тарновом а Чорною чоловіка іменем Пара з Чорної. На слїд переїханя напровадила урвана нога, котру машина поїзду довезла до стациї в Дембици. Висланий сейчас ратунковий поїзд перевіз тїло переїханого, котре найдено ще в теплім станї, до Чорної.

— Самоубийство старушки. З вікна третого поверха в каменици ч. 28 при ул. Краківскій у Львові кинула ся ві второк смерком о шестій годині сїмдесятьлїтна Хана Соблева, жінка купецкого аґента. Упала на камінє і погибла на місци. Причиною самоубийства була розпука по втраті обох дочок.

— Перший самохід у Львові появив ся онгоди на улицях міста. За тим невиданим дивом бігла товпа цїкавого великомiского народу. В самоході сидїло двох панів і правили ним дуже зручно, виминаючи трамваї, вози і перехожих.

— Бравий хлопець. Генрик Шуль, ученик третої кляси в брідскій ґімназиї, 16-лїтний хлопець виратував в однім тиждни 4 хлопців, що топили ся в рiцї, а між иншими ученика сокальскої семинариї Йосифа Шаха.

— Упадок з коня. Недалеко Сатораліє Уйгелї на Угорщині лучив ся онгоди сумний випадок: поручник 11 п. гонведів Йосиф Савос упав підчас вправ так нещасливо з коня, що розбив собі чашку і погиб на місци.

— Зелїзничі катастрофи. З Праги доносять: Поїзд їдучий з Репора до Глубоцеп, заповнений переважно робітниками в'їхав ся в суботу з їдучим з противної сторони поїздом манїпуляцийним, причім один робітник погиб, а трех робітників і кондуктор потерпіли значні ушкоди. — Також в суботу наїхали на себе в Вінернайштад два поїзди товарові. Машина і 8 ваґонів, викинених з шин, розбиті. Кондуктори, що вели поїзди, потерпіли рани.

— З цїкавости в дорогу на тамтой сьвіт вибрав ся в Будапешті якийсь Едвард Кепешді забравши перед тим дрібничку, бо лиш около 2.000 зр. чужих гроший на дорогу. Кепешді був від кількох лїт діловодцем в головний трафіці Ільони Шаркезі і мав у неї повне довірє. Онгоди пополудни найдено єго тїло на кладовищи з простріленою головою. Коло трупа лежав револьвер; очевидно, що то був самоубийник. Ледви дано полїциї знати о самоубийстві, як і трафіканка донесла рівночасно полїциї, що Кепешді спроневірив у неї 1927 зр. і десь подів ся, мабуть утїк. Она недавно дала єму була 8.350 зр., щоби він за ту суму закупив в магазинї всїляких родів тютюну. Він видав з тої суми лиш 6.423 зр. 50 кр., а о бракуючих грошех сказав, що зложив їх на книжочку щадничу в касї ощадности. В книжочцї була дїйстно записана бракуюча сума, але як опісля показало ся, книжочка була сфальшована. Онгоди в полуднє пішов він нїби на обід, а на столї в трафіцї лишив лист до трафіканки, котрий зачинав ся від слїдуючих слів: „Я боров ся надармо з судьбою, мушу вмирати". Дальше признає ся він, що спроневірив гроші і просить, щоби перешукано єго кишенї, а там знайдуть причини єго самоубийства. Наконець каже, що хотів спроневірені гроші віддати і грав длятого.

вав!" Коли прийшов до коршми, віддав рушницю покірному для себе лїкареви; відтак оба шептали в бічній комнатї яких пять мінут, відтак пішов до стайнї оглянути свого коня; відтак випив фляшку портеру і рукавом обтер вуси і уста; відтак пальцем притиснув ніс аби єго вичистити; відтак позїхнув і витягнув руки до гори, немов по утомленю; відтак закректав, сплюнув і приступив до товплячих ся людий — аби голосити легковірним байки о будучности, теперішности і минулости їх здоровля.

— Але найгірше, що мій чоловік не вернув ще з міста, а я не умію писати.

— Як позволите, то я буду писати.

Поглянув на мене пан вівчар і відповів:

— А як умієте писати то пишіть.

Я скочив радо по папір, перо і чорнило; ми вийшли до гостинної комнати і почала ся сьмішна але обуреюча комедия.

— Позволите, пане докторе, — сказав я — що насамперед я спитаю о раду, жду два дни і дуже слабий (хоч я був здоровісенький).

Взяв мою руку той пан доктор і держачи єї перед своїм носом, не з долонї, лиш зверху, прижмуривши очи, так читав:

— Прищі на печінцї, канали занечищені, корч жолудка, гостець; перед двома лїтами було надуте кишки, дрощ і студені поти, гіркий смак в губі і скрофули на шиї. Ви перестудили ся за молоду, треба було відразу купати ся в слизї з листєм лопуховим, обкладати плечі і жолудок, тепер то вже нїчого не поможете і треба робити то, що я тут скажу.

— Але я маю також шум в голові.

— Певне, та-ж я сказав, що маєте дрощ і шум в голові.

— Часом пухнуть менї ноги і деревіють руки.

— Очевидно, з перестуди все ноги пухнуть.

— І спати не можу.

— Як вичистять ся канали, то будете спати твердо як камінь.

— Ще мушу вам сказати, що перед роком мав я такий сильний удар крови до голови, що цїлий місяць нїчого не бачив і не чув.

— Не треба менї казати, бо я всьо виджу і знаю і говорив, що суть скрофули, бо они кинули ся на очи і на уши.

— По тім пів року мав я короткий віддих, чув біль в правім усї такий великий, що нераз аж годї було видержати.

— Певне що короткий віддих, коли на печінцї прищі; а що лїве ухо болїло, то від скрофулів застуджених за молоду і ви так їхали, що з лївої сторони докучав морозний вітер, як я вже сказав; менї не треба казати, я всьо знаю — пишіть:

1. Листє з підбілу, кореня зі слизу, кори з грабу по пригорци, налити мягкою водою, щоби варило ся під покришкою (не твердо); дві години по вивареню відцїдити і пити кождої чверть години по чарцї, а особливо при тім напитку взяти лободи зіля пів фунта, цямбрику так само і фунт коріня татарского зіля, разом зварити в кітлї з кватиркою соли і вилити до ванни і купати ся рано і вечер в тій самій огрітій водї — як буде удар, вийти. — Купелї не горячі, по кождій купели утерти живокосту на терку, сьвіжого і коріня підбілу, листків з кровавнику і до того додати спірітусу, оливи, несоленого масла і пчільної масти, всього троха і смерекової живиці стопити, перецїдити через решето, або обрус, розмастити на платок некрохмальний і класти низше плечий.

— Я маю ще волосє моєї сестри, чи ви не були би ласкаві побачити, на що она слабує?

Вийнявши з кишенї волосє, що перед годиною обтяв я Андрусеви, мому фірманови, подав їх вівчареви. То було мягке і ясне як конопля волосє.

Пан вівчар посмотрившии рукою волосє і пересьвідчивши ся, що оно мягке як шовк, почав говорити з найбільшою повагою:

— То зле; она не має як належить спаня і по матери дістала гемороїди, що єї мучать, а що має богато крови і єсть нервова від уродженя, то хороба кріпшає і треба скоро зарадити, бо вам умре дївчина, а шкода, бо мусить бути красна, она-ж має синї очи.

— Противно чорні.

— Очевидно, що чорні, я лиш так сказав, але она приємна; пишіть-но лиш:

на льотериї, але не мав щастя. Поліция тоди вислала урядника на кладовище, котрий сконстатував, що самоубийник єсть дійстно Кепешдім. В єго кишени знайдено три картки льотерийні на суму звиш 105 зр. і слідуюче письмо: „Реверс. — Я в низу підписаний зобовязую ся отсим явити ся дня 12-го жовтня 1898 р. в ночи межи 12-ою а 1-ою годиною в Парижи в тім льокали, в котрім сей реверс буде прибитий, скоро то взагалї можливе, щоби дух явив ся. Зложу сьвідоцтво о сїм, на поставлені менї питаня, словом, зроблю все в інтересї людского знаня, щоби можна довідати ся про духове житє поза гробом. Перенятий сею гадкою, зробив я се на висший приказ. — Будапешт, 28 липня 1897. — Едвард Кепешді". — До сего реверсу було ще долучене обширне письмо з поясненями, в котрім самоубийник каже, що вибрав Париж длятого на посмертну гостину для себе, бо там ще віколи не був. Він просить, щоби єго реверс прибито на чорній таблици, щоби уставлено телефон на пробу, який вплив зробить єго поява на іглу магнетичну, а наконець обіцює ся дати відповідь на слідуючі чотири питаня: Чи єсть сьвідоме духове житє поза гробом? — Чи духи з духами стоять в якійсь звязи? — Чи єсть якась звязь межи духами померших а живучими людьми? — Чи вільно давати о тім основні поясненя? — В виду такої рішуючої заяви самоубийника, що він верне з тамтого сьвіта, не потребувала вже поліция робити дальшого доходженя і буде чекати спокійно аж до 12-го жовтня 1897 і аж в тім часї вишле свого найсьміливійшого агента до Парижа, котрий може приарештує дефраданта, скоро то буде можна.

— Смерть в Татрах. Ученик V кляси ґімназияльної з Пешту, Максиміліян Бувальд, перебуваючи з матерію через літо в Матлярах під Татрами вибрав ся 13 серпня з товаришами до долини „Зимних жерел" на зїле „котячі лапки". Та долина окружена урвистими вапнними стінами, а на них ростуть „котячі лапки" подостатком. Не зважаючи на перестороги товаришів, загнав ся студент в страшні кручі і упав нечаяно в пропасть. Переражені товариші поспішили швидко до Матлярів за помочию лїкарскою. Допера по півночи відшукано тіло хлопця з розбитою на кусні головою. Мати вернула домів з гірского воздуху по се, щоби синови справити похорон.

— Фотоґрафії без апарату. Якийсь винахідник оголошує в медіолянських часописях, що знає таємницю, як кождий чоловік може робити фотоґрафічні знимки без апарату. Був би то важний крок наперед, бо позбули бисьмо ся всїх тих знарядів, які уважали ся доси конечно потрібними. Доси маємо порох без диму вози без коний, телеґраф без тротів і фотоґрафії без апарату. Отже зближаємо ся скоро до хвилї, коли на сьвіті все буде повставати з нічого.

Штука, наука і література.

— Наша Монархія (Unsere Monarchie). — Сего красного дїла вийшли вже зошити 5 і 6 та обнимають: перший з них види в Чехії як: ческу Швайцарию, чеські замки, та види міст Табора, Пільзна, Єнджіхового Градеця і др.; — другий представляє види з сусїдної нам Буковини. Перші пять карток сего зошиту ставлять нам перед очи види найкрасших і найважнійших будинків в Чернівцях в так вірнім рисунку, що здає ся як би ми їх таки в натурі перед собою бачили. Дальше ідуть: місто Сучава і розвалини тамошного замку, монастир Драґоміра, монастир Сучавиця і незвичайно оріґінальну церков в тім монастири, цїлу помальовану зверха образами сьвятих і сценами з сьв. письма; наконець Монастир Путна і види з буковиньских гір. Видавництво се, котре при всїй своїй гарности і обємистости єсть дуже дешеве бо зошит коштує всего лиш 50 кр., поступає так скоро, що до Різдва буде готовий цїлий перший том обнимаючий 12 зошитів. Пренумерувати можна в кождій краєвій книгарни або у Відни: Georg Szeliński k. k. Universitats-Buchhandlung, Wien I. Stefansplatz 6.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 8 вересня. Приїхав тут вчера президент угорского кабінету бар. Банфі. — Вчера під проводом Цїсаря нараджував ся цїлий кабінет, а на засїданю був також присутний ґр. Голуховский, бар. Калляй і бар. Банфі. Рада тревала сїм четвертий години і мала за предмет установлене спільного буджету і речинця скликаня делеґаций.

Прага 8 вересня. Окружник Намістника до старостів виступає против того, що наміряли перевести в послїдних часах коршмарі і реставратори; іменно щоби не допускати до розмови в своїх льокалях в двох краєвих язиках. Намістник заборонює такого маніфестованя хоробливої драгливости национальної в публичних льокалях реставрацийних.

Зальцбурґ 8 вересня. Намістник ґр. Жигм. Тун помер вчера рано.

Софія 8 вересня. Князь приймив димісию міністра скарбу Ґешова, а іменував на єго місце дотеперішного міністра судівництва Теодорова. Міністром судівництва іменував князь Ґенерального секретаря в міністерстві судівництва Зґурева, міністра просьвіти Величкова міністром торговлї, а посла Вазова міністром просьвіти.

— Звістна фірма пп. Михайла Спожарского і Сина постарала ся о листовий папір з гарним портретом Тараса Шевченка (кліш зроблений за границею). Коробка того листового папару враз з кувертами продає ся в склепі пп. Спожарских (в каменици „Просьвіти") по цїнї від 40 кр. до 1 зр. 50 кр.

— Літоґрафія Інститута Ставропиґійского під зарядом І. Стефаньского у Львові ул. Бляхарска ч. 9, виготовлює візитові білети, а то: 100 штук по цїнї 1 зр., з почтовою пересилкою 1 зр. 10 кр. — і всякі літоґрафічні роботи по дуже умірений цїнї.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1897, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	10·50	4·40	8·55	6·45	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	10·05	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	10·27	11·27	—
Черновець	6·10	2·40	—	10·30	—	6·45	10·45
Ярослава	—	—	—	4·40	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·25	7·05	—	—
Тернополя	—	—	—	7·47	—	—	—
Гребенова [1])	—	—	—	—	9·20	—	—
Стрия, Сколього і Лавочного	—	—	—	5·20	—	3·05[2]	7·30
Зимної Води [3])	—	—	—	—	3·40	—	—
Брухович [4])	—	—	—	—	2·31	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	3·27	—	—
Янова	—	—	—	9·40	—	8·50[8]	7·48[9]
Янова	—	—	—	—	1·04[6]	3·15[7]	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [3]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [6]) Від 15 червня до 31 серпня лише в неділї і сьвята. [7]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [8]) Від 1 мая до 30 вересня вкл. [9]) Від 1 жовтня до 30 цьвітня.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	—	8·45	9·10	6·55	9·30	—
Підволочиск	2·30	10·—	—	—	—	3·30	6·—
Підвол. з Підз.	2.15	9·43	—	—	—	3·04	5·35
Черновець	9·50	1·50	—	—	7·30	5·45	9·10
Тернополя	—	—	—	7·52	—	—	—
Белзця	—	—	—	8·25	5·25	—	—
Ярослава	—	—	—	10·35	—	—	—
Гребенова	—	—	—	—	1·40[1]	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	12·10	8·05	1·51[3]	10·20
Брухович	—	—	—	—	—	8·15	—
Брухович	—	—	—	—	—	8·49	—
Янова	—	—	—	7·50	1.15	—	—
Янова	—	—	—	8·—[8]	9·01[4]	—	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) Зі Сколього тілько від 1 мая до 30 вересня. [3]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [4]) Від 15 червнядо 31 серпня лише в неділї і сьвята.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від **львівского:** коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: Иван [illegible]

---

2. Підбіл, слиз, ісопу, шалвії так само по жмени і кусник дерева люкреции, дати до горшка завбільшки чотирох кварт і варити у мягкій воді під покришкою дві годині, перецїдити і пити літне кілька разів на день, як найчастїйше; — а на ніч старого меду до склянки переваренного молока доливати після вподоби. — Особливо на кожду ніч: коріня живокости покраяти дрібно і змішати з тлустостию вепровою, молодою і несоленою — зварити під покришкою, а по звареню добре утерти і прикладати тепло на груди, то добре обвинути і тримати цїлу ніч так, аби не заходив воздух, на день сьвіже і то все прикладати через два місяцї. Той сам оклад може бути відгріваний два рази, додаючи тлустости. А три рази на день нехай пє та особа по пів чарки крови, уточеної з воробця.

Поручає ся вівсяний клиїк.

Дієта: ніяких квасів, перцю, вепровини і річий розпалюючих не уживати, солоних річий також не уживати.

Борщ і цитрину можна.

— Маю тут ще воду мого дїдуня; він дуже старий і цїлком лисий, отже я не міг привезти єго волося, але там у нас говорили, що пан доктор пізнає і з води кожду слабість.

— То менї всьо одно, чи з волося, чи з води, покажіть.

Я подав фляшчину з водою мого коня.

Пан доктор приглянувши ся воді, кивнув головою і сказав: Старість не радість, звичайно не статкував за молоду, треба при кінци покутувати; ваш дїдуньо (тоді вже не жив) має затверднене печінки, гостець в крижах, гемороїди і нечисті канали, а найбільше має слабість в міхури, пишіть: — Марина, меліса і цямбрик, всього по пущці до квартового горшка в мягкій воді варити півтора години, перецїдити і пити досить тепле три рази денно — пити через 15 днів.

Особливож: коріня з татарского зїля два фунти, лободи фунт варити в кітлї і вливати до ванни, в нїй купати ся рано і вечер; вода має бути під паху. По кождій купели пити варений яловець і перетопити ще з лотку несоленого масла і пів кватирки угорского вина, тим поливати, як сказано і то робити девять днїв.

Потім поставити на самім серци пявок; як кров цїлком сплине по 3—4 годинах положити катаплязму на то місце, де були пявки.

Гоїти сметанкою як вийде з купели.

Дієта: квасів і вепровини не уживати і нічого горячого.

Сливки Адамаски, купувати за зелїзною брамою.

(Дальше буде.)

З друкарні В. Лозинського під зарядом В. І. Вебера.